İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/18,19,95

YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/10573
Karar No. 2026/3731
Tarihi: 02.04.2026

●SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİK GELİRİNİN TESPİTİ
●MESLEKTE KAZANMA KAYIP (İŞGÜCÜ KAYIP) ORANININ BELİRLENMESİ
●MESLEKTE KAZANMA KAYIP ORANININ USULÜNE UYGUN SAĞLIK KURULU RAPORU VE DAYANAĞI TIBBÎ BELGELER İLE GEREKLİ DİĞER BELGELERİN İNCELENMESİYLE KURUMCA BELİRLENECEĞİ
●İTİRAZ HALİNDE İTİRAZIN SOSYAL SİGORTA YÜKSEK SAĞLIK KURULUNCA KARARA BAĞLANACAĞI
●KURAL OLARAK YÜKSEK SAĞLIK KURULUNCA VERİLEN KARARIN SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNU BAĞLAYACAĞI
●YÜKSEK SAĞLIK KURULUNUN TESPİTİNE İLGİLİLERİN İTİRAZ EDEBİLECEĞİ İTİRAZIN ADLİ TIP KURUMUNCA İNCELENECEĞİ
●DAVACININ MESLEĞİNİN TAM OLARAK TESPİTİNDEN SONRA ADLİ TIP KURUMU İKİNCİ ÜST KURULUNDAN RAPOR ALINMAK SURETİYLE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYIP ORANINA İTİRAZIN GİDERİLMESİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ **Usulüne uygun sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbî belgeler ile gerekli diğer belgelerin incelenmesiyle; yurt dışında tedavi için yapılacak sevklere, vazife malullük derecesini, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu tespit edilen meslekte kazanma gücünün kaybına veya meslekte kazanma**

gücünün kaybı derecelerine ilişkin usûlüne uygun düzenlenmiş sağlık kurulu raporları ve diğer belgelere istinaden Kurumca verilen karara ilgililerin itirazı halinde, durum Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır.

Kural olarak Yüksek Sağlık Kurulunca verilen karar Sosyal Güvenlik Kurumunu bağlayıcı nitelikte ise de, diğer ilgililer yönünden bir bağlayıcılığı olmadığından Yüksek Sağlık Kurulu Kararına itiraz edilmesi halinde inceleme Adli Tıp Kurumu aracılığıyla yaptırılmalıdır. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 28.06.1976 günlü, 1976/6-4 sayılı Kararı da bu yöndedir.

Davacının sürekli iş göremezlik oranının belirlenmesinde yaptığı işin niteliğinin ve meslek grup numarasının tam olarak tespitine dair araştırma yapılmaksızın ve davalı vekilince de sürekli iş göremezlik oranına bu yönden de itiraz edildiği hususu gözetilmeksizin davacının mesleğinin tam olarak tespitinden sonra Adli Tıp Kurumu İkinci Üst Kurulundan rapor alınmak suretiyle davalı itirazlarının giderilmesinin ardından karar verilmesi gerekirken bu husus gözetilmeksizin eksik inceleme ve araştırma ile sonuca gidilmesi isabetsiz olmuştur. Ayrıca somut olayda, Mahkemece sürekli iş göremezlik oranının tespitinde davacının operatör olarak değerlendirildiği anlaşılmakla birlikte hükme esas hesap raporunda ise kazalı ücretinin tespitinde yağlayıcı ücretinin esas alınması davacının mesleğinin belirlenmesine ilişkin hüküm içerisinde çelişki meydana getirir mahiyette olup bu hususta hatalı olmuştur.

Taraflar arasındaki iş kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda, İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince davalı vekillerinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Semra Şiner tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip

gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin davalı şirket bünyesinde çalışmakta iken 08/04/2018 tarihinde iş yerinde meydana gelen kaza sonucu yaralandığını, davacının kaza sebebiyle iş göremez duruma düştüğünü, olayın iş kazası olduğunu, davalının kazanın meydana gelmesinde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatından doğan eksiklikleri nedeniyle kusurlu olduğunu, davacının maddi ve manevi zararından sorumlu olduğunu, belirterek davacının iş göremezliğinden kaynaklanan maddi ve manevi tazminatının davalıdan tahsilini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davacının operatör olmadığını, yağcı olarak çalıştığını, kazanın tamamen davacının kusuru sonucu meydana geldiğini, müvekkilinin kusurunun bulunmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında özetle; davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davalı vekili, davacının iddia edildiği şekilde operatör olarak çalışmadığını, yağcı olarak çalıştığını, dinlenen tanıkların bu durumu doğruladığını, iş göremezlik oranının bu duruma göre belirlendiğini, davacının operatörmüş gibi ATK raporu alındığını, bu nedenle de iş göremezlik oranının fazla çıktığını, hesaplanan tazminatın da yüksek olduğunu, asgari ücret üzerinden hesaplama yapılması gerektiğini, davacı asgari ücret dışında bir ücret almadığını beyan etmesine rağmen araştırma yapıldığın, kusur oranlarının hatalı olduğunu, müvekkiline atfedilen kusurun yüksek olduğunu, faiz başlangıcının ıslah tarihinden itibaren olması gerekirken kaza tarihinden itibaren hükmedilmesinin hatalı olduğunu ifade etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın kısmen kabulüne dair ilk derece mahkemesinin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde, usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı anlaşıldığından, yerinde görülmeyen davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili sunmuş olduğu temyiz dilekçesi ile istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü itirazlarını yinelemek suretiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık iş kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369'uncu maddesinin birinci fıkrası ile 371. maddesi, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 13, 16, 20 ve 21. maddeleri ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 77. maddesi

3. Değerlendirme

Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre, davalı vekilinin aşağıdaki bent kapsamı dışındaki sair temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

Dosya kapsamından; davaya konu kaza olayının 08.04.2018 tarihinde davalıya ait işyerinde işçi olarak çalışan dava davacının iş yerinde operatör olarak çalıştığının beyan edildiği ve 03.12.2017 tarihli operatörlük belgesinin dosyaya sunulduğu, davalı vekilince davacının iş yerinde yağcı olarak çalıştığının beyan edildiği, Mahkemece sürekli iş göremezlik oranının tespiti amacıyla taraf itirazları üzerine dosyanın ATK 2.Üst Kuruluna gönderildiği, 2.Üst Kurul Kararı ile davacının meslek grup numarası şoför (41) olduğu kabulü ile sürekli iş göremezlik oranın %34,2 oranı olarak belirlendiği, davalı vekilince aşamalarda davacı sigortalının meslek belirlemesine ve belirlenen sürekli iş göremezlik oranına itiraz edildiği, Mahkemece zarar tespiti amacıyla dosyanın hesap bilirkişisine tevdi olunduğu, 04.03.2024 tarihli hesap raporunda davacının sürekli iş göremezlik oranı %34,2 oranı olarak esas alınmak suretiyle davacının mesleğinin yağlayıcı ve gresleyici olduğu tespiti ile yapılan emsal ücret araştırmasına göre ücretinin asgari ücretin 1,5258 katı olduğu belirlemesine göre maddi zararın 4.236.480,83TL olarak hesaplandığı, davacı vekilince rapora itiraz edilmeksizin anılan miktar üzerinden talep arttırım dilekçesi sunulduğu, Mahkemece 04.03.2024 tarihli hesap raporunun hükme esas alınması suretiyle davacı lehine maddi tazminata hükmolunduğu anlaşılmaktadır.

5510 sayılı Kanun'un 18. maddesinde Kurumca yetkilendirilen hekim veya sağlık kurullarından istirahat raporu alınmış olması şartıyla; iş kazası nedeniyle iş göremezliğe uğrayan sigortalıya her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verileceği, 19. maddesinde iş kazası sonucu oluşan hastalık ve özürler nedeniyle Kurumca

yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık Kurulları tarafından verilen raporlara istinaden Kurum Sağlık Kurulunca meslekte kazanma gücü en az %10 oranında azalmış bulunduğu tespit edilen sigortalıya sürekli iş göremezlik geliri bağlanacağı; iş kazası ve meslek hastalığı sonucu sürekli iş göremezlik hallerinde meslekte kazanma gücündeki kayıp oranının belirlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği bildirilmiştir.

5510 sayılı Kanun'un 95. maddesine göre "Bu Kanun gereğince, yurt dışında tedavi için yapılacak sevklere, çalışma gücü kaybı, geçici iş göremezlik ödeneklerinin verilmesine ilişkin raporlar ile iş kazası ve meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücü veya çalışma gücü kaybına esas teşkil edecek sağlık kurulu raporlarının usûl ve esaslarını, bu raporları vermeye yetkili sağlık hizmeti sunucularının sahip olması gereken kriterleri belirlemeye, usulüne uygun olmayan sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbî belgeleri düzenleyen sağlık hizmet sunucusuna iade edecek belirlenen bilgileri içerecek şekilde yeniden düzenlenmesini istemeye Kurum yetkilidir. Usulüne uygun sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbî belgeler ile gerekli diğer belgelerin incelenmesiyle; yurt dışında tedavi için yapılacak sevklere, vazife malullük derecesini, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu tespit edilen meslekte kazanma gücünün kaybına veya meslekte kazanma gücünün kaybı derecelerine ilişkin usûlüne uygun düzenlenmiş sağlık kurulu raporları ve diğer belgelere istinaden Kurumca verilen karara ilgililerin itirazı halinde, durum Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır.

Kural olarak Yüksek Sağlık Kurulunca verilen karar Sosyal Güvenlik Kurumunu bağlayıcı nitelikte ise de, diğer ilgililer yönünden bir bağlayıcılığı olmadığından Yüksek Sağlık Kurulu Kararına itiraz edilmesi halinde inceleme Adli Tıp Kurumu aracılığıyla yaptırılmalıdır. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 28.06.1976 günlü, 1976/6-4 sayılı Kararı da bu yöndedir.

Adli Tıp 3. İhtisas Kurulundan alınacak rapor ile Yüksek Sağlık Kurulu Kararı arasında sürekli iş göremezlik oranına yönelik görüş ayrılığı bulunduğu takdirde çelişkinin giderilmesi için dosyanın Adli Tıp 2. Üst Kuruluna gönderilerek çıkacak sonuca göre karar verilmesi gerekir.

Somut olayda, davaya konu iş kazası ile ilgili olarak Kurum görevlilerince düzenlenen denetmen raporunda yer alan kazalı, işveren ile diğer çalışan beyanları, yargılama aşamasında dinlenilen tanık anlatımları ile davacıya ait özlük dosyası örneği de tüm dosya kapsamı ile birlikte değerlendirilerek davacının sürekli iş göremezlik oranının belirlenmesinde yaptığı işin niteliğinin ve meslek grup numarasının tam olarak tespitine dair araştırma yapılmaksızın ve davalı vekilince de sürekli iş göremezlik oranına bu yönden de itiraz edildiği hususu gözetilmeksizin davacının mesleğinin tam olarak tespitinden sonra Adli Tıp Kurumu İkinci Üst Kurulundan rapor alınmak suretiyle davalı itirazlarının giderilmesinin ardından karar verilmesi gerekirken bu husus gözetilmeksizin eksik inceleme ve araştırma ile

sonuca gidilmesi isabetsiz olmuştur. Ayrıca somut olayda, Mahkemece sürekli iş göremezlik oranının tespitinde davacının operatör olarak değerlendirildiği anlaşılmakla birlikte hükme esas hesap raporunda ise kazalı ücretinin tespitinde yağlayıcı ücretinin esas alınması davacının mesleğinin belirlenmesine ilişkin hüküm içerisinde çelişki meydana getirir mahiyette olup bu hususta hatalı olmuştur.

Mahkemece yapılacak iş, sürekli iş göremezlik oranına ilişkin usulünce yapılacak araştırma ve inceleme sonucu davacının mesleğinin tam olarak tespiti ile meslek grup numarasının farklı olarak belirlenmesi halinde davalı vekilinin itirazı gereği ATK 2.Üst Kurulundan bu bu hususta rapor aldırmak suretiyle davacının sürekli iş göremezlik oranını tereddüte yer bırakmayacak şekilde belirleyip kesinleştirmek ve yeniden hesap raporu alınmasının gerekmesi halinde ise davacının temyiz istemi bulunmadığı gözetilerek 04.03.2024 tarihli bilirkişi hesap raporundaki bilinen (iskontosuz), bilinmeyen (iskontolu) dönem başlangıç ve bitiş tarihleri değiştirilmeden hesaplama yapılması gerektiğini göz önünde bulundurmak ve taraflar lehine oluşan usuli kazanılmış haklarda gözetecek ve oluşacak sonuca göre bir karar vermekten ibarettir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle,

Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgilisine iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

02.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.